

2.1. Zlostavljanje: tko je sve uključen?

Zlostavljanje je fenomen u koje su uključene najmanje dvije osoba, ali može postojati i sudjelovanje drugih.

Ukratko:

- ? Dijete ili mlada osoba koja se ponaša nasilnički može postati zlostavljač.
- ? Pomagač je sljedbenik zlostavljača koji se i sam često ponaša nasilnički.
- ? Podržavatelj je onaj koji smijehom, huškanjem ili jednostavnim promatranjem jača ponašanje zlostavljača.
- ? Meta je onaj tko trpi maltretiranje i na kojeg je ono usmjereno.
- ? Pobornik ili branitelj je onaj koji se zauzima za metu pokušavajući je utješiti ili zaustaviti maltretiranje
- ? Outsajder je pasivni promatrač koji se pokušava držati izvan situacije.

<https://www.youtube.com/embed/85cLpFcpagg>

Zlostavljač

Postoje različite vrste zlostavljača. Općenito, definicija se odnosi na osobu koja osjeća potrebu za dominacijom nad drugima, osjeća jaku potrebu za moći i samopotvrđivanjem te pokušava nametnuti svoje želje ili dominaciju drugoj osobi ili skupini. Zlostavljač želi dominirati nad drugima ulijevajući strah, ciljajući na slabije ili bespomoćne članove grupe i nastojeći pridobiti suosjećajstvo drugih članova grupe (promatrača). U većini slučajeva on/ona koristi fizičku silu, dominaciju u odnosu ili društvenu popularnost unutar grupe kako bi postigao svoj cilj: on/ona obično ima fizičku građu koja mu/joj to omogućuje i često ga podržavaju navodni pomagači.

Mladi zlostavljač i oni koji sudjeluju u nasilnom ponašanju mogu to učiniti iz raznih razloga. Zapravo, postoje dokazi da zlostavljač može mijenjati uloge ovisno o okolnostima ili ljudima. Također postoje dokazi da oni koji sudjeluju u nasilnom ponašanju također mogu imati nisko samopoštovanje, biti ranjivi ili su sami iskusili nasilno ponašanje. Tipično, on/ona je osoba koja se voli zauzeti za sebe, koja predstavlja dominantnu osobnost i izrazito impulzivan temperament, koji se lako manifestira kada se osjeća pod pritiskom. Namjera je zastrašiti druge kako bi uvidjeli njihovu snagu i moć i pokušati steći kontrolu nad žrtvom. U stvarnosti, oni koji sudjeluju u nasilnom ponašanju prema drugima mogu biti krhke osobe koje koriste ovo ponašanje kako bi sakrile svoje percipirane "mane" najbolje što mogu.

Meta zlostavljača

Pojedinac na kojeg je usmjereno zlostavljanje često je netko tko se razlikuje ili razlikuje od očekivanja grupe. To mogu biti:

- Djeca koja imaju poteškoća u vještinama socijalnog razumijevanja odnosa (Garner & Stow Hinton, 2010.)

- Nizak društveni status unutar grupe (Card & Hodges, 2007.)
- O?ita 'razlika' ili odstupanje od normi grupe vršnjaka (Horowitz et al, 2004.)
- Pasivni/podložni ili lake mete (Olweus, 1993.)

Zbog zlostavljanja ti mladi ljudi mogu postati tjeskobi i nesigurniji od drugih. Tako?er se mogu maknuti iz društva i imati nisko samopoštovanje.

Kako prepoznati metu zlostavljanja?

- Anksiozni simptomi: fizi?ki i psihomotorni pokazatelji, tikovi, no?ni strahovi i promijenjeni ritam spavanja i bu?enja, promijenjeni apetit, rašireni strah i izbjegavanje grupnih okruženja.
- Somatski simptomi: bolovi u trbuhu, gastrointestinalni problemi, glavobolje, dermatitis.
- Depresivni simptomi: apatija i nezainteresiranost, umor, tuga, astenija, iznenadni naleti bijesa, neopravdana izolacija

Promatra?i

Promatra?i su u?enici koji su svjedoci maltretiranja. Oni mogu imati velik utjecaj – na?in na koji reagiraju može potaknuti ili sprije?iti one koji maltretiraju druge. Postoje razli?ite vrste promatra?a:

- sljedbenici (pomaga?i) – ne iniciraju, ali aktivno sudjeluju u nasilni?kom ponašanju
- podržavatelji (poja?iva?i) - ne napadaju aktivno metu, ali daju pozitivnu povratnu informaciju zlostavlja?u, osiguravaju?i publiku smijanjem i drugim ohrabruju?im gestama
- branitelji - ne svi?a im se maltretiranju i pokušavaju pomo?i meti interveniranjem, dobivanjem podrške u?itelja ili pružanjem izravne podrške meti
- autsajderi - držite se podalje, ne stavljajte se ni na ?iju stranu niti se aktivno uklju?ite, ali svojim 'tihim odobravanjem' dopuštaju da se maltretiranje nastavi.

Promatrači koji ništa ne poduzimaju ili se ponašaju na način koji daje tiho odobravanje (gledanje, kimanje glavom, zažmirivanje) potiču nastavak zlostavljačkog ponašanja. Poučavanje promatrača da reagiraju na odgovarajući način (obeshrabrujući, interveniraju ili prijavljuju nasilničko ponašanje) može biti učinkovit način za ograničavanje i sprječavanje nasilničkog ponašanja.

AKTIVNOST

-

Kako možete iz promatrača postati promatrač? (Ne postoji točan odgovor).

Revision #1

Created 28 July 2023 16:09:42 by Antonija Lujanac

Updated 28 July 2023 16:15:04 by Antonija Lujanac